

Участь у найбільш фінансованих ланках ланцюжків доданої вартості продукції, що випускається країною, отримання більш високої ренти від нових ринкових можливостей, які з'являються за рахунок комерціалізації передових науково-технічних розробок і інноваційних рішень має стати пріоритетом сучасної економіки.

У статті розроблено спеціалізований інструментарій управління розвитком промислового виробництва на рівні державних соціально-економічних інститутів, що дозволить досягти задач та підвищення конкурентоспроможності та екологічності суспільного відтворення у довгостроковому періоді. Надзвичайно актуальним є продовження досліджень щодо визначення засобів змінювання технологічної платформи господарювання та інституціональних норм природокористування – розроблення теоретико-методологічного базису, економічно-математичного інструментарію підтримки управлінських рішень та практичних рекомендацій щодо переходу до моделі екологічно-орієнтованого безкризового розвитку промислового виробництва.

Список використаних джерел

1. Carson R. Silent spring / R. Carson, L. Darling. – Boston: Houghton Mifflin ; Cambridge, Mass.: Riverside Press, 1962. – x, 368 p.
2. Форрестер Дж. Мировая динамика / Дж. Форрестер. – М.: Наука, 1978. – 167 с.
3. Медоуз Д.Х. За пределами роста / Д.Х. Медоуз, Д.Л. Медоуз, Й. Рандерс. – М.: Прогресс, 1994. – 304 с.
4. Медоуз Д. Пределы роста. 30 лет спустя / Д. Медоуз, Й. Рандерс, Д. Медоуз; пер. с англ. – М.: Академкнига, 2007. – 342 с.
5. Mesarovic M. Mankind at the turning Point / M. Mesarovic, E. Pestel. – N.-Y.: E.P. Dutton., 1974. – 41 p.
6. Malthus T. Essay on the Principle of Population / T. Malthus – London: Electronic scholarly publishing, 1798. – 126 p.

7. Малое прекрасно: экономика для человека / Э.Ф. Шумахер; пер. с англ. Л. Шарашкин, И. Шарашкина. – РСПИ, 2007 г. – 246 с. [Электрон. ресурс] – Режим доступа: <http://www.samorodok.org/schum.pdf>

8. Белл Д. Третья технологическая революция и ее возможные социально-экономические последствия / Д. Белл. – М.: Экономика, 1990. – 246 с.

9. Мир нашего завтра / Состав. И.В. Бестужев-Лада. – М.: Эксмо, Алгоритм-Книга, 2003. – Серия: История XXI века. – 512 с.

10. Чмир О.С. Сутність та значення для суспільного прогресу «зеленої» економіки. «Зелена» Економіка – шлях до сталого розвитку: зб. матеріалів. К.: НДЕІ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, 2013. С. 10–16.

11. Буркинський Б.В., Галушкіна Т.П., Реутов В.Є. «Зелена» економіка крізь призму трансформаційних зрушень в Україні / Б.В. Буркинський, Т.П. Галушкіна, В.Є. Реутов. Одеса: НАН України, ІПРЕЕД, 2011. 348 с.

12. Галушкіна Т.П., Мусіна Л.О. Хумарова Н.І. Національна політика «зеленого зростання в Україні» / Т.П. Галушкіна, Л.О. Мусіна, Н.І. Хумарова. Одеса, ІПРЕЕД НАН України. Саки: ПП «Підприємство Фенікс». – 2012–272 с.

13. Мусіна Л.А. Взаємний вплив економіки та природного середовища в сучасному світі: політика, стратегії, технології: монографія / Л.А. Мусіна, А.В. Ямчук, Т.К. Кваша. К.: УкрІНТЕІ, 2012. 260 с.

14. Шарий В.І. Державне антикризове управління: технологічний процес // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. ОРІДУ УАДУ. – О., 2003. – Вип. 2 (14). – С. 171–182.

15. Голубкова Л.Г. Философия управления: монография / Л.Г. Голубкова, В.М. Розин. – Йошкар-Ола: Марийский государственный технический университет, 2010. – 608 с.

16. Стратегія сталого розвитку регіону: монографія / І.О. Александров, О.В. Половян, О.Ф. Коновалов, О.В. Логачова, М.Ю. Тарасова / НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2010. – 203 с.

Л.Д. БУРЯК,
к.е.н., професор, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана,
А.М. ПАВЛІКОВСЬКИЙ,
к.е.н., професор, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана
Н.Л. КРЕМПОВА,
к.е.н., доцент, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Оцінка ефективності використання основних засобів суб'єктів малого підприємництва

У статті розглядається стан основних засобів суб'єктів малого підприємництва, показники, які характеризують ефективність використання основних засобів суб'єктів малого підприємництва. Проведено аналіз фондодідачі досліджуваних малих підприємств в динаміці, обґрунтовано необхідність оновлення основних засобів на новій

технічній основі, показано взаємозв'язок між фондодідачею і рівнем рентабельності основних засобів та їхній вплив на кінцеві результати суб'єктів малого підприємництва, наведена динаміка зміни прибутку від реалізації продукції в залежності від зміни вартості основних засобів досліджуваних малих підприємств.

Ключові слова: фондодіддача, рівень рентабельності основних засобів, прибуток від реалізації продукції, інвестиційний розвиток, самофінансування, коефіцієнт зносу основних засобів.

В статье рассматривается состояние основных средств субъектов малого предпринимательства, показатели, которые характеризуют эффективность использования основных средств субъектов малого предпринимательства, проведен анализ фондоотдачи исследуемых малых предприятий в динамике, обоснована необходимость обновления основных средств на новой технической основе, показана взаимосвязь между фондоотдачей и уровнем рентабельности основных средств и их влияние на конечные результаты субъектов малого предпринимательства, приведена динамика изменения прибыли от реализации продукции в зависимости от изменения стоимости основных средств исследуемых малых предприятий.

Ключевые слова: фондоотдача, уровень рентабельности основных средств, прибыль от реализации продукции, инвестиционное развитие, самофинансирование, коэффициент износа основных средств.

In this article we present an investigation of current issues in fixed assets management for SMEs. We discuss the indicators describing utilities of fixed assets of SMEs, Providing our analysis with quantitative indicators of SMEs performance such as different forms of returns, we find strong evidences for interdependence between actual returns on fixed assets hold by SMEs and their general financial performance. We actualize the gross profit generating process for SMEs and explain the dependencies of its elements on changes in market value of fixed assets hold by SMEs.

Keywords: returns on funds, returns on fixed assets, gross profit, investment development, self-financing, rate of cumulated depreciation of fixed asset.

Постановка проблеми. Основні засоби – один із найважливіших активів суб'єктів малого підприємництва, і ефективно їх використання прямо впливає на кінцеві результати господарської діяльності. Раціональне використання основних засобів і виробничих потужностей суб'єктів малого підприємництва сприяє поліпшенню всіх техніко-економічних показників, у тому числі: збільшенню випуску продукції, зниженню її собівартості, трудомісткості вироблюваної продукції.

Метою статті є аналіз стану і ефективності використання основних засобів суб'єктів малого підприємництва в ринкових умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу. Для забезпечення відтворення основних засобів важливе значення має вивчення їх використання.

Використання основних засобів є важливим фактором підвищення ефективної діяльності суб'єктів малого підприєм-

ництва. У процесі виробництва основні засоби зношуються фізично і старіють морально. Рівень фізичного зносу основних засобів визначається в процесі нарахування амортизації. Цей процес можна розглядати в кількох аспектах: по-перше, як метод визначення поточної оцінки не зношеної частини основних засобів; по-друге, як спосіб віднесення на готову продукцію одноразових витрат на основні засоби; по-третє, як спосіб нагромадження фінансових ресурсів для заміщення виведених з виробничого процесу основних засобів або для вкладення коштів у нове виробництво.

До показників ефективності використання основних засобів належать: фондодіддача основних засобів, рентабельність основних засобів, абсолютна сума прибутку на одну гривню основних засобів.

Основним показником, що характеризує ефективність використання основних засобів, є фондодіддача.

Проведений аналіз фондодіддачі досліджуваних суб'єктів малого підприємництва свідчить, що за аналізований період на окремих підприємствах вона зменшилася, на інших збільшилася (табл. 1).

Наведені в табл. 1 дані свідчать, що за аналізований період фондодіддача зменшилася у ТОВ «Полімер» з 3,43 грн. у 2008 році до 3,03 грн. у 2012 році, що становить 88,3%.

Зменшення фондодіддачі обумовлено випереджаючими темпами зростання вартості основних засобів порівняно зі зростанням виручки від реалізації продукції. Так, за аналізований період у ПАТ «Полімер» вартість основних засобів збільшилася з 1985,0 тис. грн. у 2008 році до 3050,5 тис. грн. у 2012 році, або збільшення становить 1065,5 тис. грн., або 53,6%. Виручка від реалізації продукції за аналогічний період збільшилася з 6810,0 тис. грн. у 2008 році до 9168,2 тис. грн. Збільшення становить 2358,2 тис. грн., або 34,6%. Збільшення вартості основних засобів відбулося за рахунок нового будівництва, тобто пасивної частини основних засобів, що і вплинуло на зменшення фондодіддачі основних засобів за аналізований період.

У ПАТ «Прикарпатмолоко» фондодіддача зменшилася з 8,57 грн. у 2008 році до 7,89 грн. у 2012 році, що становить 92,1%. Зазначене обумовлено зменшенням виручки від реалізації продукції з 6769,7 тис. грн. у 2008 році до 4523,2 тис. грн. у 2012 році. Зменшення становить 2246,5 тис. грн., або 33,2%. Вартість основних засобів за аналогічний період зменшилася з 790,0 тис. грн. у 2008 році до 573,7 тис. грн. Зменшення становить 216,3 тис. грн., або 27,4%. Значне скорочення виручки від реалізації продукції за аналізований період обумовлено наступним: з моменту приватизації підприємства (1994 рік) витрат на оновлення основних засобів та вдосконалення технології не здійснювалося і інвестиційною діяльністю підприємство не займалося, що негативно вплинуло на якість вироблюваної продукції. В результаті зазначеного виникли проблеми збуту вироблюваної продукції.

Водночас у інших досліджуваних суб'єктів малого підприємства за аналізований період відбулося збільшення

фондовіддачі. Так, у ТОВ «Імпульс» фондовіддача збільшилася з 2,42 грн. у 2008 році до 4,36 грн. у 2012 році. Збільшення фондовіддачі становить 1,94 грн., або 80,2%. Збільшення фондовіддачі відбулося за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції з 3979,2 тис. грн. у 2008 році до 4557,6 тис. грн. Збільшення становить 578,4 тис. грн., або 14,5%. Вартість основних засобів за аналізований період зменшилася з 1642,7 тис. грн. у 2008 році до 1044,2 тис. грн. у 2012 році. Зменшення становить 598,2 тис. грн., або 36,4%. Зменшення вартості основних засобів відбулося за рахунок збільшення за аналізований період зносу основних засобів в результаті застосування прискореного методу нарахування амортизаційних відрахувань. Оскільки фінансування господарської діяльності товариство здійснювало тільки за рахунок власних коштів, а запозиченими коштами воно не користувалося, то інноваційним розвитком товариство не змогло займатися.

У ПАТ «Прилуцький птахокомбінат» фондовіддача збільшилася з 1,84 грн. у 2008 році до 2,23 грн. у 2012 році, збільшення становить 0,39 грн., або 21,2%. Збільшення фондовіддачі відбулося за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції з 8330,0 тис. грн. у 2008 році до 10 250,0 тис. грн. у 2012 році. Збільшення становить 1920,0 тис. грн., або 23,0%, а вартість основних засобів збільшилася з 4530,0 тис. грн. у 2008 році до 4610,0 тис. грн. Збільшення становить 80,0 тис. грн., або 1,8%.

У ПрАТ «Сімферопольська дзеркальна фабрика» при збільшенні виручки від реалізації продукції за аналізований період на 81,1% і зменшенні вартості основних засобів на 22,6% фондовіддача збільшилася з 2,46 грн. у 2008 році до 5,76 грн. у 2012 році. Збільшення становить 3,30 грн., або 234,1%. Таким чином, збільшення фондовіддачі відбулося за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції і більш ефективного використання основних засобів.

Аналогічна тенденція спостерігається у ТОВ «Руна». При збільшенні виручки від реалізації продукції за аналізований період на 77,4% і зменшенні вартості основних засобів на 1,1%, фондовіддача за аналізований період збільшилася на 81,2%. У ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла» фондовіддача збільшилася з 1,12 грн. у 2008 році до 1,38 грн. у 2012 році. Збільшення становить 0,26 коп., або 23,2%. Зазначене збільшення відбулося за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції з 37054,0 тис. грн. у 2008 році до 47316,0 тис. грн. у 2012 році. Збільшення становить 10262,0 тис. грн., або 27,7%, а вартість основних засобів збільшилася з 33 115,0 тис. грн. у 2008 році до 34 177,0 тис. грн. у 2012 році. Збільшення становить 1062,0 тис. грн., або 3,2%.

Другим показником, що характеризує ефективність використання основних засобів, є рентабельність основних засобів. Проведене дослідження рівня рентабельності основних засобів на досліджуваних підприємствах свідчить, що рівень рентабельності основних засобів різко коливається (табл. 2).

Наведені в табл. 2 дані дають змогу стверджувати, що зміна рентабельності основних засобів досліджуваних суб'єктів малого підприємництва залежить від зміни прибутку від реалізації продукції і зміни вартості основних засобів.

Так, у ТОВ «Полімер» прибуток від реалізації продукції збільшився з 154,0 тис. грн. у 2008 році до 353,8 тис. грн. у 2012 році, або майже у 2,3 раза. Зазначене обумовлене тим, що мале підприємство в аналізованому періоді придбало дві імпортні автоматичні лінії з виробництва плівки. Звичайно, вартість основних засобів збільшилася з 1985,0 тис. грн. у 2008 році до 3050,5 тис. грн. у 2012 році, тобто в 1,5 раза. Але за рахунок більш ефективного використання високопродуктивних основних засобів рівень рентабельності основних засобів у ТОВ «Полімер» зріс з 7,8% у 2008 році до 11,6% у 2012 році.

У ПАТ «Прикарпатмолоко» рівень рентабельності основних засобів зріс з 27,7% у 2008 році до 40,8% у 2012 році. Збільшення становить 13,1%. При цьому вартість основних засобів зменшилася з 790,0 тис. грн. у 2008 році до 573,7 тис. грн. у 2012 році. Зменшення становить 216,3 тис. грн., або 27,4%, а прибуток від реалізації продукції збільшився з 219,0 тис. грн. у 2008 році до 234,0 тис. грн. у 2012 році. Збільшення становить 15 тис. грн., або 6,8%.

Аналогічно зріс рівень рентабельності основних засобів у ТОВ «Руна» з 22,9% у 2008 році до 24,9% у 2012 році за рахунок збільшення прибутку від реалізації продукції з 222,0 тис. грн. у 2008 році до 238,5 тис. грн. у 2012 році. Збільшення становить 16,5 тис. грн., або 7,4%.

Водночас у інших досліджуваних суб'єктів малого підприємства відбулося зниження рівня рентабельності основних засобів. Зокрема, у ТОВ «Імпульс» рівень рентабельності основних засобів зменшився з 6,1% у 2008 році до 3,0% у 2012 році за рахунок зменшення прибутку від реалізації продукції з 101,0 тис. грн. у 2008 році до 31,0 тис. грн. у 2012 році, тобто прибуток від реалізації продукції зменшився за аналізований період більше ніж утричі. При цьому вартість основних засобів зменшилася з 1642,7 тис. грн. у 2008 році до 1044,2 тис. грн. у 2012 році. Зменшення становить 598,5 тис. грн., або 36,4%. Зазначене різке скорочення вартості основних засобів обумовлене вибуттям зношених основних засобів і відсутністю в аналізованому періоді їх оновлення.

Проведене дослідження ефективності використання основних засобів свідчить, що показники фондовіддачі, рентабельності основних засобів та прибутку пов'язані між собою (табл. 3).

Наведені в табл. 3 дані свідчать, що збільшення фондовіддачі, як правило, призводить до збільшення прибутку і рівня рентабельності основних засобів.

Так, у ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла» за аналізований період фондовіддача зросла на 123,2%, відповідно рівень рентабельності зріс на 121,5% і прибуток на одну гривню основних засобів збільшився на 133,3%.

Таблиця 1. Динаміка фондододачі основних засобів досліджуваних суб'єктів малого підприємництва за 2008–2012 роки, тис. грн.

Суб'єкти малого підприємництва	Роки												2012 до 2008, %					
	2008			2009			2010			2011			2012			фондододача (гр. 15: гр. 3)	вартість основних засобів (гр. 14: гр. 2)	
	реалізації продукції	вартість основних засобів	фондододача (гр. 1: гр. 2)	вирізка від реалізації продукції	вартість основних засобів	фондододача (гр. 4: гр. 5)	вирізка від реалізації продукції	вартість основних засобів	фондододача (гр. 7: гр. 8)	вирізка від реалізації продукції	вартість основних засобів	фондододача (гр. 10: гр. 11)	вирізка від реалізації продукції	вартість основних засобів	фондододача (гр. 13: гр. 14)			
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ТОВ «Полімер»	6810,0	1985,0	3,43	8017,0	2328,0	3,44	8467,0	2346,0	3,60	8983,5	2990,7	3,02	9163,2	3056,5	3,03	134,6	153,6	88,3
ПАТ «Прикарпатмолоко»	6769,7	790,0	8,57	6637,0	719,0	9,23	5607,0	671,0	8,36	4403,1	601,0	7,32	4523,2	573,7	7,89	66,8	72,6	92,1
ТОВ «Імпулс»	3979,2	1642,7	2,42	4058,8	1561,3	2,60	4140,0	1497,3	2,76	4418,4	1093,6	4,04	4557,6	1044,2	4,36	114,5	63,6	180,2
ПАТ «Прилуцький птахокомбінат»	8330,0	4530,0	1,84	12837,0	4742,0	2,71	8950,0	4748,0	1,89	9445,0	4705,0	2,01	10205,0	4610,0	2,23	123,0	101,8	121,2
ПрАТ «Сімферопольська дзеркальна фабрика»	827,0	336,0	2,46	1241,0	309,0	4,02	1581,0	294,0	5,38	1481,0	265,0	5,59	1498,0	260,0	5,76	181,1	77,4	234,1
ТОВ «Руна»	1808,0	970,0	1,86	4949,0	1061,0	4,66	4230,9	990,0	4,27	4916,0	983,2	5,00	5015,3	958,7	5,23	277,4	98,9	281,2
ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла»	37054,0	33115,0	1,12	46203,0	31655,0	1,46	47249,0	30125,0	1,57	46848,0	32550,0	1,44	47316,0	34177,0	1,38	127,7	103,2	123,2

Таблиця 2. Динаміка рівня рентабельності основних засобів досліджуваних суб'єктів малого підприємництва за 2008–2012 роки, тис. грн.

Суб'єкти малого підприємництва	Роки												2012 до 2008, %					
	2008			2009			2010			2011			2012			рентабельність основних засобів (гр. 14: гр. 2)	вартість основних засобів (гр. 14: гр. 2)	
	прибуток від реалізації продукції	вартість основних засобів	рентабельність основних засобів (гр. 1: гр. 2)	прибуток від реалізації продукції	вартість основних засобів	рентабельність основних засобів (гр. 4: гр. 5)	прибуток від реалізації продукції	вартість основних засобів	рентабельність основних засобів (гр. 7: гр. 8)	прибуток від реалізації продукції	вартість основних засобів	рентабельність основних засобів (гр. 10: гр. 11)	прибуток від реалізації продукції	вартість основних засобів	рентабельність основних засобів (гр. 13: гр. 14)			
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ТОВ «Полімер»	154,0	1985,0	7,8	191,0	2328,0	8,2	199,0	2346,0	8,5	308,0	2990,7	10,3	353,8	3050,5	11,6	229,7	153,7	148,7
ПАТ «Прикарпатмолоко»	219,0	790,0	27,7	210,0	719,0	29,2	225,0	671,0	33,5	244,5	601,0	40,5	234,0	573,7	40,8	106,8	72,6	147,3
ТОВ «Імпулс»	101,0	1642,7	6,1	86,0	1561,3	5,5	103,0	1497,3	6,9	60,0	1093,6	5,5	31,0	1044,2	3,0	57,4	63,6	91,8
ПАТ «Прилуцький птахокомбінат»	77,0	4530,0	1,7	79,0	4742,0	1,7	84,0	4748,0	1,8	88,0	4705,0	1,9	85,0	4610,0	1,8	110,4	101,8	105,9
ПрАТ «Сімферопольська дзеркальна фабрика»	24,0	336,0	7,1	29,0	309,0	9,4	23,0	294,0	7,8	21,0	265,0	7,9	19,0	260,0	7,3	79,2	77,4	102,8
ТОВ «Руна»	222,0	970,0	22,9	232,0	1061,0	21,9	273,9	990,0	27,7	320,0	983,2	32,5	238,5	958,7	24,9	107,4	98,8	108,7
ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла»	2151,0	33115,0	6,5	1968,0	31655,0	6,2	1116,0	30125,0	3,9	2591,0	32550,0	7,9	2710,0	34177,0	7,9	126,0	103,2	121,5

Таблиця 3. Динаміка показників, які характеризують ефективність використання основних засобів досліджуваних суб'єктів малого підприємництва за 2008–2012 роки, тис. грн.

Суб'єкти малого підприємництва	Роки																	
	2008			2009			2010			2011			2012			2012 до 2008, %		
	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, грн.	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, грн.	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, грн.	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, грн.	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, грн.	фондовіддача, грн.	рівень рентабельності основних засобів, %	прибуток на одну гривню основних засобів, %
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ТОВ «Полімер»	3,43	39,0	0,40	3,44	34,0	0,34	3,60	34,0	0,34	3,02	27,0	0,27	3,03	28,0	0,31	88,3	71,8	77,5
ПАТ «Прикарпатмолоко»	8,57	37,7	0,38	9,23	29,2	0,29	8,36	33,5	0,33	4,00	37,8	0,41	8,40	40,8	0,42	98,0	108,2	110,5
ТОВ «Імпulse»	3,42	6,1	0,06	2,60	5,5	0,06	2,76	6,9	0,07	4,04	5,5	0,06	4,36	5,6	0,06	127,5	91,8	100,0
ПАТ «Прилуцький птахокOMBінат»	1,84	1,7	0,02	2,71	1,7	0,02	1,89	1,8	0,02	2,01	1,9	0,02	2,23	1,8	0,02	97,8	105,9	100,0
ПрАТ «Сімферопольська дзеркальна фабрика»	2,46	7,1	0,07	4,02	9,4	0,09	5,38	7,8	0,08	5,59	7,9	0,08	5,76	7,3	0,07	234,1	102,8	100,0
ТОВ «Руна»	1,86	22,9	0,23	4,66	21,9	0,22	4,27	27,7	0,27	5,00	32,5	0,33	5,23	24,9	0,25	281,2	108,7	108,7
ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла»	1,12	6,5	0,06	1,46	6,2	0,06	1,57	3,9	0,04	1,44	7,9	0,08	1,38	7,9	0,08	123,2	121,5	133,3

У ТОВ «Полімер», навпаки, зменшення фондівдачі за аналізований період до 88,3% призвело до зменшення рівня рентабельності основних засобів до 71,8% і прибутку на одну гривню основних засобів до 77,5%.

Висновки

На основі проведеного дослідження ефективності використання основних засобів можна зробити такі висновки:

- на окремих досліджуваних суб'єктах малого підприємництва повільно оновлюються основні засоби на новій технічній основі;
- спостерігається зниження ефективності використання основних засобів за аналізований період;
- на окремих досліджуваних суб'єктах малого підприємництва на протязі аналізованого періоду різко знизилася фондівдача основних засобів оскільки було відсутнє інвестування коштів на оновлення основних засобів;
- у більшості досліджуваних суб'єктів малого підприємництва інвестиційний розвиток здійснювався на основі самофінансування, тобто запозиченими коштами не користувалися;
- рівень рентабельності основних засобів досліджуваних суб'єктів малого підприємництва залежить від зміни прибутку від реалізації продукції і зміни вартості основних засобів;

– збільшення прибутку від реалізації продукції при рівних умовах призводить до збільшення рівня рентабельності основних засобів;

– зменшення вартості основних засобів при рівних інших умовах призводить до збільшення рівня рентабельності основних засобів.

Список використаних джерел

1. Буряк Л.Д., Павліковський А.М., Кремпова Н.Л. Управління фінансами суб'єктів малого підприємництва. – К.: КНЕУ. – 2013 – 334 с.
2. Буряк Л.Д., Павліковський А.М., Кремпова Н.Л. Особливості управління активами суб'єктів малого підприємництва. – К.: КНЕУ, 2012. – №27.
3. Євтушенко О.А. Теоретичні аспекти відтворення основних засобів / Вісник ХНУ. Економічні науки. – 2011 – №2, том 2. – С. 39–42.
4. Кінах А.К. Український прорив. – К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2004. – 320 с.
5. Крупка М.І., Демчишак М.Б. Оцінка фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України / Фінанси України № 11, 2011. – С. 22–32.
6. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник / Д.Г. Лук'яненко, Б. Губський, О. Мозговий та ін., за ред. проф. Д.Г. Лук'яненко. К.: КНЕУ. – 2003. – 467 с.
7. Фінанси підприємств: підручник \ Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін. / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – Восьме видання перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2013 – 519 с.

*О.О. ВЕКЛИЧ,
д.е.н., професор, гол. н. с. відділу економічних проблем екологічної політики і сталого розвитку,
Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України*

Екологічній індустріалізації та національному сектору екологічних товарів і послуг – особливу увагу при розробці «Концепції державної політики розвитку «зеленої» економіки до 2020 року»

У статті розглядаються активні кроки уряду щодо розвитку ринку екологічних товарів як складника національної економіки та міжнародного ринку екопродукції, будучи спрямовані на активізацію внутрішніх та зовнішніх інвестиційних джерел, зростання зайнятості, збільшення номенклатури та зменшення вартості екотоварів і послуг тощо.

Ключові слова: «зелена» економіка, природне середовище, екологічна індустріалізація.

В статье рассматриваются активные шаги правительства относительно перестройки рынка экологических товаров как составляющей части национальной экономики и международного рынка экопродукции, будучи направ-

лены на активизацию внутренних и внешних инвестиционных источников, роста занятости, увеличения номенклатуры и уменьшения стоимости экотоваров и услуг и т.п.

Ключевые слова: «зеленая» экономика, естественная среда, экологическая индустриализация.

Постановка проблеми. Ключовим компонентом політики «зеленого» зростання є технологічна модернізація й трансформація промисловості в більш «зелену» та ресурсоефективну, з низькими обсягами викидів і відходів забруднюючих речовин. Процес розвитку «зеленої» економіки здійснений, як свідчить зарубіжний досвід, через (1) широкомасштабне впровадження новітніх ресурсо- й при-